

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2005 m. gruodžio 21 d.

dėl procedūros pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį, pradėtos Flexsys NV, Bayer AG, Crompton Manufacturing Company Inc. (buvusios Uniroyal Chemical Company Inc.), Crompton Europe Ltd, Chemtura Corporation (buvusios Crompton Corporation), General Química SA, Repsol Química SA ir Repsol YPF SA atžvilgiu

(byla COMP/F/C.38.443 – Gumos chemikalai)

(pranešta dokumentu Nr. C(2005) 5592)

(autentiški tik tekstai anglų, vokiečių ir ispanų kalbomis)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/902/EB)

1. PAŽEIDIMO SANTRAUKA

1.1. Adresatai

kokybę. 2001 m. EEE rinkos vertė sudarė 200 mln. EUR ir apėmė antioksidantų, antiozonantų ir pirminių greitiklių kategorijas, kurioms poveikį darė kartelis.

(1) Šis sprendimas skiriamas šioms įmonėms:

— Flexsys N.V.;

— Bayer AG;

— Crompton Manufacturing Company, Inc. (buvusiai Uniroyal Chemical Company Inc.);

— Crompton Europe Ltd.;

— Chemtura Corporation (buvusiai Crompton Corporation);

— General Química SA;

— Repsol Química SA;

— Repsol YPF SA.

(4) Pagrindinės gumos chemikalų gamintojos pasaulyje yra Flexsys, Bayer ir Chemtura (buvusi Crompton), kartu užimančios apytikriai pusę pasaulio gumos chemikalų rinkos. Yra svarbūs mažesni konkurentai, pavyzdžiui, General Química (Ispanija), Duslo (Slovakija), Istrochem (Slovakija), Noveon (JAV) ir Great Lakes (JAV), o taip pat daug mažų konkurentų, ypač Azijoje.

(5) Pagrindiniai gumos chemikalų klientai yra visame pasaulyje veikiančios didelės padangų bendrovės: Michelin (Prancūzija), Goodyear (JAV), Bridgestone/Firestone (Japonija), Continental (Vokietija) ir Pirelli (Italija), kartu sudarančios apie 35–40 % pasaulio naudojimo.

(6) XX a. dešimtojo dešimtmečio viduryje gumos chemikalų verslo regioninė geografinė aprėptis palaipsniui tapo pasauline. Tai turėjo įtakos ir kartelio mastui, nes po 1995 m. šalys sutardavo daugiausia dėl pasaulinių kainų didinimo.

(2) Sprendimo adresatai drauge vykdė vienkartinį, sudėtinį ir tęstinį Europos bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio ir Europos ekonominės erdvės susitarimo 53 straipsnio pažeidimą, kuris apėmė kainų nustatymus ir keitimąsi konfidencialia informacija apie tam tikrus gumos chemikalus (antioksidantus, antiozonantus ir pirminius greitiklius) EEE ir pasaulinėse rinkose.

1.2. Gumos chemikalų sektorius

(3) Gumos chemikalai – tai sintetiniai arba organiniai chemikalai, gerinantys daugiausia transporto priemonių padangoms naudojamos gumos gamybos našumą ir

1.3. Kartelio veikimas

(7) Nors ne vienas požymis rodo, kad dar aštuntajame dešimtmetyje bent jau retkarčiais būdavo bendrininkavimo gumos chemikalų pramonėje atvejų, Komisija turi pakankamai svarių Flexsys, Bayer ir Crompton (dabar – Chemtura) (įskaitant Crompton Europe ir Uniroyal Chemical Company) kartelio egzistavimo įrodymų tik 1996–2001 m. laikotarpiui. Šios įmonės sutarė padidinti tam tikrų gumos chemikalų (antioksidantų, antiozonantų ir pirminių greitiklių) kainas EEE ir pasaulio rinkose bent 1996, 1998, 1999, 2000 ir 2001 m. General Química, kurią reikėtų laikyti šalutine dalyve, šiuose susitarimuose dalyvavo 1999 ir 2000 m.

- (8) Kainų didinimo koordinavimas paprastai vykdavo vadovaujantis bendru modeliu ir apimdavo konkurentų bendradarbiavimą parengiamuoju etapu prieš paskelbiant kainas klientams, po to vykstančias derybas su klientais ir galiausiai, sudarius sutartis su klientais, jų reikalavimų vykdymo ir sėkmės rinkoje stebėseną. Prieš pradėdamas koordinuotus veiksmus, šalys palaikydavo ryšius, ieškodamos paramos pasiūlytam kainų kėlimui ir sutardamos dėl jų dydžio, produktų ir aprėptinos teritorijos, o taip pat dėl kainų skelbimo eiliškumo ir laiko. Įgyvendinimo etapu dėmesys buvo skiriamas klientų reakcijai į paskelbtas padidintas kainas ir keitimuisi nuomonėmis dėl derybų dėl kainų su klientais. Tollesni ryšiai paprastai buvo palaikomi keičiantis išsamia informacija apie sutartyse numatytus kiekius ir kainas su konkrečiais klientais.

1.4. Procedūra

- (9) Gumos chemikalų sektoriaus tyrimas buvo pradėtas dėl to, kad 2002 m. balandžio mėn. *Flexsys* pateikė prašymą dėl sąlyginio atleidimo nuo baudų, kuris buvo suteiktas 2002 m. birželio mėn. Vėliau, 2002 m. rugsėjo mėn., Komisija atliko patikrinimus *Bayer*, *Crompton Europe* ir *General Química* patalpose.
- (10) *Crompton* (dabartinė *Chemtura*), *Bayer* ir *General Química* pateikė prašymus atleisti nuo baudų atitinkamai 2002 m. spalio 8 d., 2002 m. spalio 24 d. ir 2004 m. birželio 7 d. Tinkamu laiku visoms prašymų pateikėjoms Komisija pranešė ketinanti joms mažinti baudas.
- (11) 2005 m. balandžio 12 d. Komisija priėmė Prieštaravimo pareiškimą, skirtą *Bayer*, *Crompton*, *Crompton Europe*, *Uniroyal Chemical Company*, *Flexsys*, *Akzo Nobel*, *Pharmacia* (buvusiai *Monsanto*), *General Química*, *Repsol Química*, *Repsol YPF*, *Duslo*, *Prezam*, *Vagus* ir *Istrochem*. Žodinis bylos nagrinėjimas įvyko 2005 m. liepos 18 d. *Akzo Nobel NV*, *Pharmacia Corporation*, *Duslo a.s.*, *Prezam a.s.*, *Vagus a.s.* ir *Istrochem a.s.* atžvilgiu pradėta procedūra vėliau buvo nutraukta.

1.5. Atsakomybė

- (12) Nors *Repsol YPF SA* ir *Repsol Química SA* pačios nedalyvavo nagrinėjamoje veikloje, tačiau jos vis tiek yra atsakingos už joms visiškai priklausančios pavaldžiosios bendrovės *General Química* veiklą.

2. BAUDOS

2.1. Bazinė suma

- (13) Bazinė baudos suma nustatoma atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir trukmę.

2.1.1. Sunkumas

- (14) Vertindama pažeidimo sunkumą, Komisija atsižvelgia į jo pobūdį, faktinį poveikį rinkai (tais atvejais, kai jis gali būti įvertintas) ir susijusios geografinės rinkos dydį.
- (15) Atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir jo geografinį mastą (šioje byloje pažeidimas pirmiausia yra slaptas kartelio narių veikimas išvien, siekiant nustatyti kainas EEE ir kitur, pasidalijant slaptą informaciją), jis turi būti klasifikuojamas kaip labai rimtas.

2.1.2. Diferencijavimo metodas

- (16) Labai rimtų pažeidimų kategorijos galimų baudų skalė leidžia įmonėms taikyti diferencijavimo metodą, siekiant atsižvelgti į faktinį pažeidėjų ekonominį pajėgumą padaryti reikšmingą žalą konkurencijai, o taip pat nustatyti tokio dydžio baudą, kuri turėtų pakankamą atgrasantį poveikį.
- (17) Remiantis tuo, kad kartelio geografinis mastas ir gumos chemikalų verslas iš esmės yra pasauliniai, apskaičiuojant baudas pamatinės vertės yra 2001 m. – paskutiniųjų visų pažeidimo metų – pasaulio rinkos dalys.
- (18) Apytikriai [20–30] % rinkos dalį turinti *Flexsys* buvo didžiausiu rinkos operatoriumi pasaulyje. Todėl ji buvo priskirta pirmai kategorijai. Apytikriai [10–20] % rinkos užimanti *Bayer* pateko į antrą kategoriją. Apytikriai [10–20] % rinkos užimanti *Crompton* pateko į trečią kategoriją. Galiausiai apytikriai [0–10] % rinkos turinti *General Química* įtraukta į ketvirtą kategoriją. Pradinės sumos bus nustatomos proporcingai rinkos dalims, o ne aritmetiškai.

2.1.3. Pakankamos atgrasos priemonės

- (19) Labai rimtų pažeidimų kategorijos galimų baudų skalė taip pat leidžia nustatyti tokio dydžio baudą, kuri turėtų pakankamą atgrasantį poveikį, atsižvelgiant į kiekvienos įmonės dydį. 2004 m. bendros įmonių apyvartos buvo tokios: *Bayer* 29,7 mlrd. EUR; *Crompton* apytikriai 2 mlrd. EUR; *Flexsys* apytikriai 425 mln. EUR ir *Repsol YPF* – 41,7 mlrd. EUR. Todėl Komisija mano, kad tikslinga padidinti baudą *Bayer* 2, o *Repsol* – 2,5 karto.

2.1.4. Baudos didinimas atsižvelgiant į pažeidimo trukmę

- (20) *Flexsys*, *Bayer* ir *Uniroyal* (įskaitant *Crompton Europe*) pažeidimas truko 6 metus, o *Crompton Corporation* įmonei (dabartinei *Chemtura*) atsakomybė tenka už 5 metų ir 4 mėnesių pažeidimą. Visų šių įmonių daromas pažeidimas truko ilgai, todėl pradinės baudos joms bus padidintos 10 % už kiekvienus pažeidimo metus.

- (21) *General Química* pažeidimas truko 8 mėnesius. Kadangi jos pažeidimas yra trumpesnis nei vienerių metų, jai skirta bauda nebus didinama.

2.2. Lengvinančios aplinkybės

- (22) *General Química* baudą reikėtų sumažinti 50 % dėl jos pasyvaus ir antraeilio, palyginti su kitais kartelio dalyviais, vaidmens pažeidime.

2.3. 2002 m. Pranešimo apie atleidimą nuo baudų taikymas

2.3.1. Atleidimas nuo baudų

- (23) *Flexsys* pirmoji pateikė įrodymus, kurie leido Komisijai priimti sprendimą atlikti su tariamu karteliu susijusį tyrimą gumos chemikalų pramonėje. *Flexsys* visapusiškai, nuolat ir operatyviai bendradarbiavo su Komisija vykstant jos administracinei procedūrai ir pateikė Komisijai visus turimus su įtariamu pažeidimu susijusius įrodymus. *Flexsys* nebebuvo įtariamo pažeidimo dalyvė po to, kai pateikė įrodymus pagal Pranešimą apie atleidimą nuo baudų, ir nevertė kitų įmonių daryti pažeidimo. Todėl *Flexsys* gali būti visiškai atleista nuo baudų.

- (24) Įmonė *Crompton* užginčijo *Flexsys* atleidimą nuo baudų, *inter alia* teigdama, kad *Flexsys* neatitiko atleidimo nuo baudų sąlygų, nes vertė kitas šalis daryti pažeidimą ir, pateikusi prašymą atleisti nuo baudų, toliau pati buvo jo dalyvė. Kruopščiai ištyrusi *Crompton* kaltinimus, Komisija mano, kad nėra lemiamų daiktinių įrodymų šiems kaltinimams pagrįsti.

2.3.2. 23 punkto b papunkčio pirmoji įtrauka (30–50 % sumažinimas)

- (25) Įmonė *Crompton* pirmoji patenkino Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 21 punkto reikalavimus, nes pateikė Komisijai didelės pridėtinės vertės, palyginti su pateikimo metu Komisijos jau turėtais, įrodymus. Todėl pagal 23 punkto b papunkčio pirmąją įtrauką ji atitinka reikalavimus 30–50 % sumažinti baudą.

- (26) Atsižvelgdama į anksti *Crompton* pradėtą bendradarbiavimą, jos įrodymų kokybę bei visapusi ir nuolatini bendradarbiavimą proceso metu, Komisija mano, kad bauda *Crompton* gali būti sumažinta didžiausiu galimu kiekiu – 50 %.

2.3.3. 23 punkto b papunkčio antroji įtrauka (20–30 % sumažinimas)

- (27) Įmonė *Bayer* antroji patenkino Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 21 punkto reikalavimus, nes pateikė Komisijai didelės pridėtinės vertės, palyginti su pateikimo metu Komisijos jau turėtais, įrodymus. Todėl pagal 23 punkto b papunkčio antrąją įtrauką ji atitinka reikalavimus 20–30 % sumažinti baudą. *Bayer* menkai padidino bylos pridėtinę vertę ir pripažino buvusi pažeidimo dalyvė tik paskutinius ketverius metus. Todėl Komisija mano, kad *Bayer* galima taikyti mažiausią baudos sumažinimą pagal skalę, t. y. ją sumažinti 20 %.

2.3.4. 23 punkto b papunkčio trečioji įtrauka (ne didesnis kaip 20 % sumažinimas)

- (28) Įmonė *General Química* trečioji patenkino Pranešimo apie atleidimą nuo baudų 21 punkto reikalavimus, nes pateikė Komisijai didelės pridėtinės vertės, palyginti su pateikimo metu Komisijos jau turėtais, įrodymus. Todėl pagal 23 punkto b papunkčio trečiąją įtrauką *General Química* atitinka reikalavimus sumažinti baudą ne daugiau kaip 20 %. Atsižvelgdama į tai, kad *General Química* patenkino didelės pridėtinės vertės reikalavimą procese gana vėlai, praėjus pusantrų metų po Komisijos atliktų patikrinimų įmonės patalpose, ir tai, kad jos pateikti duomenys nedaug padidino įrodymų pridėtinę vertę, Komisija mano, kad *General Química* (ir *Repsol*), galima skirti 10 % mažesnę baudą negu būtų taikoma kitu atveju.

2.3.5. Galutinė pastaba dėl pranešimo apie atleidimą nuo baudų taikymo

- (29) Šioje byloje Komisija taip pat griežtai išpėjo prašymą atleisti nuo baudų pateikusius subjektus, bandžiusius sutrukdyti jai įrodyti pažeidimą, kuomet visi tinkami požymiai ir įrodymai patvirtina kartelio egzistavimą. Komisija nusprendė, kad toks prašymą atleisti nuo baudų pateikusių subjektų požiūris skatina rimtai abejoti jų bendradarbiavimo mastu ir tęstinumu.

3. SPRENDIMAS

- (30) Toliau nurodomos įmonės pažeidė EB sutarties 81 straipsnio 1 dalį ir EEE susitarimo 53 straipsnį, nurodytą laikotarpį dalyvaudamos susitarimuose ir suderintuose veiksmuose nustatant kainas ir keičiantis konfidencialia informacija gumos chemikalų sektoriuje EEE:

- a) *Bayer AG*, nuo 1996 m. sausio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d;

- b) *Crompton Manufacturing Company Inc.*, nuo 1996 m. sausio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d.; arba elgesio kartojimo ir nuo bet kokio tą patį tikslą arba poveikį turinčio veiksmo arba elgesio.
- c) *Crompton Europe Ltd.*, nuo 1996 m. sausio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d.; (32) Už pirmiau nurodytus pažeidimus toliau nurodytoms įmonėms skiriamos šios baudos:
- d) *Chemtura Corporation*, nuo 1996 m. rugpjūčio 21 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d.; a) *Flexsys N.V.*: 0 EUR;
- e) *Flexsys N.V.*, nuo 1996 m. sausio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d.; b) *Crompton Manufacturing Company, Inc.* bendroji ir individualioji atsakomybė kartu su *Crompton Europe Ltd.* sudaro: 13,60 mln. EUR;
- f) *General Química SA*, nuo 1999 m. spalio 31 d. iki 2000 m. birželio 30 d.; o bendroji ir individualioji atsakomybė su *Chemtura Corporation*: 12,75 mln. EUR;
- g) *Repsol Química SA*, nuo 1999 m. spalio 31 d. iki 2000 m. birželio 30 d.; c) *Bayer AG*: 58,88 mln. EUR;
- h) *Repsol YPF SA*, nuo 1999 m. spalio 31 d. iki 2000 m. birželio 30 d.; d) *General Química SA* bendroji ir individualioji atsakomybė kartu su *Repsol Química SA* ir *Repsol YPF SA*: 3,38 mln. EUR.
- (31) Pirmiau nurodytos įmonės nedelsdamos liaujasi dariusios pirmiau taip pat nurodytus pažeidimus, jei dar nesiliovė. Jos susilaiko nuo bet kokio pirmiau apibūdinto veiksmo

Nekonfidencialus viso sprendimo teksto variantas bylos originalo ir Komisijos darbo kalbomis skelbiamas Konkurencijos generalinio direktorato tinklavietėje <http://ec.europa.eu/comm/competition/>.